

Van: 5.1.2e <5.1.2e 5.1.2e >

Verzonden: donderdag 28 september 2023 15:55

Aan: 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

<5.1.2e 5.1.2e >; 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

CC: 5.1.2e <5.1.2e 5.1.2e >; 5.1.2e <5.1.2e 5.1.2e >;

5.1.2e <5.1.2e 5.1.2e >

Onderwerp: Toezending geamendeerd Raadsvoorstel Herstelplan XONAR & Motie BRUG-M XONAR Raadsvergadering d.d. 21-09-2023 gemeente Meerssen

Beste griffie collega's,

Naar aanleiding van de volgende afspraak uit de Raadsvergadering d.d. 21-09-2023 van de gemeente Meerssen ontvangt u hierbij verschillende documenten inzake Herstelplan XONAR:

Op verzoek van 5.1.2e (fractie BRUG-M) is tijdens de vergadering afgesproken dat de griffie het amendement ter kennisname zal meegeven aan alle 16 deelnemende gemeentes.

De bijlage bevat de volgende documenten:

- Amendement Voorwaarden aan eenmalige bijdrage XONAR (Ingediend door fractie CDA, 16-0 aangenomen)
- Geamendeerd raadsvoorstel Herstelplan XONAR (16-0 aangenomen)
- Motie XONAR (Ingediend door fractie BRUG-M, 14-2 aangenomen)

Met vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e
Griffiemedewerker

Gemeente Meerssen | Afdeling Griffie

E 5.1.2e 5.1.2e

I www.meerssen.nl

T 5.1.2e

Gemeente Meerssen | Klant Contact Centrum

Bezoekadres: Markt 50 | 6231 LS | Meerssen

Postadres: Postbus 90 | 6230 AB | Meerssen

Telefoon: 14 043

E-mail: info@meerssen.nl

Website: www.meerssen.nl

Wilt u automatisch op de hoogte blijven van openbare raadsstukken van de gemeenteraad? Meld u dan gratis aan voor de attenderingsfunctie via www.meerssen.nl/bestuur_en_organisatie/gemeenteraad/aanmelden_attenderingsfunctie_raadsstukken. Voor meer informatie over de gemeenteraad van Meerssen kunt u terecht op www.meerssen.nl/bestuur_en_organisatie/gemeenteraad.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gedeeltes geanonimiseerd op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:

Art. 5.1 lid 2 onderdeel e

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon instemt met openbaarmaking

Pagina('s): 1

Raadsvoorstel

Onderwerp: Herstelplan XONAR	
Raadsvergadering: 21 september 2023	
Zaaknummer: 707284	Documentnummer: 707214
Programma / Kader:	Sociaal Domein
Portefeuillehouder:	5.1.2e

Aan de Gemeenteraad

Titel Raadsvoorstel Herstelplan XONAR	<i>De griffier,</i>	5.1.2e
De gemeenteraad besluit: <i>geamendeerd</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een bedrag van maximaal € 85.366 toe te kennen aan stichting XONAR, onder een aantal voorwaarden, om de zorgcontinuïteit voor onze jeugdigen veilig te stellen; 2. Dit bedrag van € 85.366 te storten in een voorziening 'XONAR'; 3. Een bedrag van € 15.985 toe te kennen voor de extra regionale kosten die zijn ingezet/ingezet gaan worden om te komen tot het herstelplan voor XONAR; 4. Dit bedrag van € 15.985 bij te ramen bij de uitvoeringskosten Jeugd; 5. De dekking van bovengenoemde bedragen te halen uit het positieve begrotingssaldo 2023. 		
Beslissing gemeenteraad d.d. 21 september 2023 <i>geamendeerd besloten</i> <i>beslispunten geamendeerd</i> <i>Zie bijlage amendement</i>		

Communicatie:

De gemeenteraden van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg zijn c.q. worden geïnformeerd in gezamenlijke raadsbijeenkomsten in februari en juli 2023. XONAR verzorgt de communicatie naar de jongeren/gezinnen die bij XONAR in zorg zijn, naar het eigen personeel en naar verwijzers en andere ketenpartners.

Argumenten

Voor:

1.1 Op peildatum 1 april 2023 waren 1.980 jeugdigen in zorg bij XONAR. Jaarlijks (rekening houdend met in – en uitstroom) gaat het om ca. 2.500 jeugdigen. Om de continuïteit van zorg voor deze jongeren te borgen wordt een eenmalige, financiële bijdrage van de 16 samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg gevraagd. Hiermee groeit XONAR weer toe naar een gezonde bedrijfsvoering. Zodoende wordt voorkomen dat een groot aantal jongeren die nu gespecialiseerde jeugdhulp van XONAR ontvangt moet wisselen van zorgaanbieder en hulpverlener of een periode helemaal geen zorg en ondersteuning ontvangt.

1.2 Langer uitstellen van het besluit om financiële steun te verlenen is niet mogelijk in verband met de precaire financiële situatie. Eerder dit jaar is door gemeenten al een vooruitbetaling van reeds beschikte bedragen geweest zodat XONAR aan haar financiële verplichtingen kan blijven voldoen. Indien in oktober de nu gevraagde incidentele steun niet beschikbaar komt, kan XONAR opnieuw niet aan haar financiële verplichtingen, met name aan haar personeel, voldoen en is een faillissement in het najaar van 2023 onontkoombaar. Een faillissement

brengt met zich mee dat alle jeugdigen die vanuit XONAR zorg krijgen, onder gemeentelijke verantwoordelijkheid, overgedragen moeten worden naar andere jeugdhulpaanbieders. Dit scenario zal schade toebrengen aan jeugdigen en gaat daarnaast gepaard met hoge financiële kosten voor de gemeenten. Bovendien is het de vraag of er in Zuid-Limburg voldoende capaciteit bij andere aanbieders is om al deze zorg over te nemen. Om dit te voorkomen zetten we als jeugdhulpregio in op een duurzaam herstel voor XONAR. Dat sluit aan bij de opdracht die de jeugdhulpregio heeft als een zorgaanbieder in trede 3 zit.

1.3 XONAR heeft door het uitblijven van besluitvorming over de financiële bijdrage last van vraagtuitval. Ouders en verwijzers kiezen voor zekerheid en plaatsen kinderen indien mogelijk bij andere zorgaanbieders. Daarnaast staat door uitstroom van personeel de continuïteit van zorg onder druk. Hierdoor en door de precaire financiële situatie dient zo snel mogelijk duidelijkheid te komen over de toekomst van XONAR.

1.4 Om de voortgang van het herstelplan te volgen en tijdig bij te sturen is een monitoringsplan opgesteld (zie bijlage 5). Het aanleveren van periodieke voortgangsinformatie is één van de voorwaarden die gemeenten verbinden aan de financiële bijdrage. De Jeugdautoriteit zal minimaal nog een jaar betrokken blijven om te monitoren op de voortgang van het herstelplan. Daarnaast zal met de Raad van Toezicht overleg plaatsvinden over het profiel voor de nieuwe bestuurder van XONAR die de huidige interim-bestuurder zal opvolgen. Daarnaast zal periodiek bestuurlijk overleg met XONAR gevoerd worden waarbij de financiële stand van zaken en de voortgang van het herstelplan besproken worden.

Risico/Kanttekeningen:

De uitvoering van het herstelplan wordt omgeven door een aantal risico's zoals hieronder omschreven. Per risico wordt hieronder de beheersmaatregel beschreven om dit risico zoveel als mogelijk te mitigeren.

Omschrijving risico	Beheersmaatregel
1. Veranderpotentieel , om de realisatie van duurzaam herstel te behalen zal de organisatie forse verbeterlagen moeten doormaken om de bedrijfsvoering en uitvoering van de zorg op orde te krijgen (vb. behalen norm productieve uren, ziekteverzuim verlagen).	Het rapport van P5.com ¹ biedt handvatten om de gewenste verandering op operationeel niveau te realiseren. Verantwoording over de te realiseren doelen vindt plaats in de monitor.
2. Minimaal noodzakelijk rendement , in het herstelplan is opgenomen dat het rendement minimaal 2% dient te bedragen om duurzaam herstel te realiseren. De norm van 2% is acceptabel en ook minimaal noodzakelijk voor een duurzaam herstel op termijn.	Via de monitor wordt de liquiditeit en het gewenste rendement gevolgd. Afhankelijk van de resultaten kan worden bijgestuurd.
3. Verliesgevende producten , de in het herstelplan opgenomen producten zijn niet allemaal winstgevend en deze vormen een risico voor het minimaal noodzakelijk rendement en de liquiditeit.	De leefhuizen zijn nog verliesgevend en maken deel uit van het rapport van P5.com. Uiterlijk 31-12-2023 volgt definitieve besluitvorming over de resterende leefhuizen (30 plekken) m.b.t. het afstoten/instandhouden van deze 30 plekken

¹ P5.com heeft op verzoek van XONAR onderzoek gedaan naar de concrete kwalitatieve en kwantitatieve verbeterlagen die mogelijk zijn om het operationele resultaat te verbeteren. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak om de verbeteringen te realiseren en structureel te borgen.

	leefhuizen afhankelijk van het behaalde resultaat 2023. Bij negatief resultaat worden deze resterende 30 plekken leefhuizen afgestoten. De overige producten vallen onder de monitor.
4. Verstoring professionele relatie behandelaar/cliënt , vanwege het uitfaseren van tijdelijk personeel kan er sprake zijn van verstoring van de professionele relatie tussen behandelaar vs. cliënt.	Zoveel als mogelijk is bij het uitfaseren van tijdelijk personeel sprake van continuïteit van de professionele relatie behandelaar vs. cliënt met het vaste personeel (bv. bij de leefhuizen). Per jeugdige wordt gezien hoe en in hoeverre die relatie kan worden behouden.
5. Verkoop vastgoed , vertraging of lagere opbrengsten in de verkoop van het vastgoed levert een liquiditeitsstekort op en veroorzaakt op het huidige bijgestelde herstelplan een acuut probleem.	Via de monitor wordt de verkoop van de panden gevolgd en houden we zicht op de inkomsten.
6. Fusiepartner , afhankelijk van de gekozen fusiepartner kan het risico een positief of negatief effect hebben. De huidige keuze baart zorgen vanwege de ook daar kwetsbare financiële resultaten. De keuze is niet beïnvloedbaar maar wordt wel gevolgd.	De Jeugddautoriteit neemt kennis van de onderzoeksvragen en uitkomst van het zorgvuldigheidsonderzoek (due diligence) naar een mogelijke fusie van XONAR met de Mutsaersstichting. Als de situatie daar aanleiding toe geeft zal de Jeugddautoriteit interveniëren. Daarnaast is er afhankelijk van de fusievorm toestemming van gemeenten nodig om bestaande contracten over te laten gaan op de gefuseerde organisatie. Gemeenten kunnen hier (redelijke) voorwaarden aan verbinden.
7. Omzetsdaling , gezien de recente ontwikkelingen m.b.t. XONAR en de publiciteit hieromtrent kan de instroom van nieuwe cliënten stagneren. Deze mogelijke omzetsdaling veroorzaakt een acuut probleem op het huidige bijgestelde herstelplan.	Actief communiceren richting toegangen dat XONAR nog altijd zorg levert.
8. Faillissement , ondanks de genomen maatregelen en tijdige betaling van liquiditeitssteun kan er alsnog een faillissement optreden.	Indien zich deze situatie alsnog voordoet wordt direct in overleg getreden met een curator om samen met andere gecontracteerde zorgaanbieders een oplossing te vinden voor de zorgcontinuïteit in het Zuid-Limburgse zorglandschap.

Relevante bijlagen:

- bijlage 1: Raadsbesluit
- bijlage 2: Aanvraag XONAR financiële steun herstelplan
- bijlage 3: Herstelplan XONAR december 2022 **GEHEIM**
- bijlage 4: Financieel addendum op herstelplan XONAR mei 2023 **GEHEIM**
- bijlage 5: Monitoring herstelplan
- bijlage 6: Zorgcontinuïteit
- bijlage 7: Visie Jeugddautoriteit op herstelplan XONAR

Raadsvoorstel

Onderwerp: Herstelplan XONAR

Raadsvergadering: 21 september 2023

1. Aanleiding / probleem

Op 6 juni 2023 hebben de 16 samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg van stichting XONAR (hierna: XONAR) het verzoek (zie bijlage 2) gekregen om een incidentele financiële bijdrage te verstrekken ten behoeve van duurzaam herstel van haar bedrijfsvoering om zo zorgcontinuïteit te kunnen bieden. Dit is het resultaat van een intensief traject dat XONAR met de samenwerkende gemeenten, de Jeugdautoriteit², een onafhankelijk regievoerder en externe deskundigen heeft doorlopen nadat medio 2022 duidelijk werd dat er sprake was van een zorgelijke financiële situatie met een te laag financieel rendement. Onder een gezonde bedrijfsvoering wordt verstaan een reële meerjarenbegroting die een rendement van minimaal 2% laat zien zodat schommelingen in omzet en onvoorziene tegenvallers in de bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen.

XONAR is de grootste jeugdhulpaanbieder in Zuid-Limburg en biedt jaarlijks hulp aan ongeveer 2.500 kinderen en hun gezinnen in de regio. Dit betekent dat ca. 20% van alle jongeren met een vorm van jeugdhulp in Zuid-Limburg deze hulp van XONAR ontvangt. XONAR biedt een breed palet aan hulpvormen: ambulante hulp, jeugdhulp met verblijf zoals pleegzorg en gezinshuizen en jeugdhulp in crisissituaties. XONAR heeft de transformatiegedachte zoals verwoord in de regiovisie van Zuid-Limburg hoog op de agenda staan. Steeds meer hulp die XONAR verleent zal verschuiven van verblijfhulp naar ambulante hulp. Naast jeugdhulp vervult XONAR ook een aantal andere maatschappelijke functies in de regio zoals de Vrouwenopvang (in Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek), het Centrum Seksueel Geweld en de (beschermd) opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen of statushouders (in opdracht van COA³ en Nidos⁴). XONAR vervult hiermee een cruciale rol in het zorglandschap van gemeenten.

Het aantal jongeren op jaarbasis waarvoor regionaal continuïteit van zorg geborgd wordt bedraagt ca. 2.500 waarvan ca.30 uit Meerssen.

Op peildatum 1 april 2023 kregen in totaal ca.1.980⁵ unieke cliënten uit de regio Zuid-Limburg zorg vanuit XONAR. In gemeente Meerssen betrof het 19 cliënten waarvan 1 met verblijfszorg, 18 met ambulante hulp en op dat moment geen cliënten in de crisiszorg.

Buiten jeugdhulp om worden jaarlijks ca. 300 vrouwen (deels met kinderen) in de Vrouwenopvang van XONAR opgevangen (met verblijf of alleen ambulant) en verblijven ca. 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen bij XONAR.

² Jeugdautoriteit is een landelijk orgaan dat toezicht houdt op de continuïteit van jeugdhulp. Zie: www.jeugdautoriteit.nl

³ COA: Centraal Orgaan Opvang asielzoekers

⁴ Nidos: Stichting Nidos voert de voogdij of toezicht uit bij alleenstaande minderjarige vreemdelingen

⁵ Inclusief 480 unieke cliënten van XONAR die deze jeugdhulp via de coöperatie JENS ontvangen. Deze coöperatie biedt lokaal preventieve activiteiten en ambulante jeugdhulp aan jeugdigen uit Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. XONAR is een van de coöperanten.

XONAR heeft haar verzoek om een incidentele financiële bijdrage aan de jeugdregio gesteld vanuit de zorgelijke financiële positie waarin zij zich bevindt. Wanneer de financiële situatie van een jeugdhulpaanbieder zorgelijk is, treedt conform landelijke afspraken in het convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp' een draaiboek⁶ in werking. In dit draaiboek zijn de verantwoordelijkheden van aanbieder, jeugdautoriteit en jeugdzorgregio beschreven gericht op het bieden van zorgcontinuïteit. Onder continuïteit van jeugdhulp wordt in dit kader verstaan dat elke jeugdige passende hulp ontvangt zolang dat nodig is, en dat deze hulp, indien deze niet bij de huidige aanbieder gecontinueerd kan worden, gecontroleerd wordt overgedragen. Hieronder wordt ook verstaan om cliënten in lopende hulpverleningstrajecten zoveel mogelijk bij dezelfde behandelaar of begeleider te houden. De situatie rond XONAR is op basis van het draaiboek in onderling overleg door gemeenten en XONAR ingeschaald in trede 3: 'zorgelijk'. Dit betekent dat er mogelijkheden worden gezien om in de bedrijfsvoering bij te sturen. Op basis hiervan heeft XONAR de opdracht gekregen om een herstelplan op te stellen om zo te komen tot een duurzaam herstel van de organisatie. Ook is vanuit trede 3 een regievoerder aangesteld en is een werkgroep gestart om als regio betrokken te zijn bij het herstelplan en de besluitvorming hierover voor te bereiden. De Jeugdautoriteit neemt deel in deze werkgroep.

De financiële situatie van XONAR is – net als bij andere grote jeugdzorginstellingen in het land - sinds de stelselwijziging in 2015 achteruitgegaan. Sinds 2019 maakt XONAR jaarlijks verlies. Tot en met 2022 konden deze verliezen nog binnen het weerstandsvermogen worden opgevangen, maar vanaf 2023 lukt dat niet meer. In 2022 zakte de solvabiliteit onder de norm van 20% en is de landelijke Jeugdautoriteit betrokken geraakt. M.i.v. 2023 staat de liquiditeit onder druk. De oorzaken voor de financiële problematiek bij XONAR zijn op hoofdlijnen:

- Inefficiënties in aansturing en organisatie-inrichting door o.a. een complex portfolio van zorg en een relatief hoog aantal managementlagen in de organisatie;
- Hogere overheadkosten dan is opgenomen in de tarieven die XONAR ontvangt;
- Hogere inzet van uren per zorgaanbod/cliënt dan is opgenomen in de tarieven door onder meer het ontbreken van sturing op deze inzet en relatief weinig productieve uren per FTE vergeleken met wat gangbaar is in de sector;
- Relatief veel complexe problematiek die niet goed past binnen de gemiddelde tarieven van de arrangementensystematiek;
- Te hoge zorgpersoneelskosten per FTE o.a. door een CAO die sneller is gestegen dan de tarieven, een hoger ziekteverzuim en hogere inhuur van personeel (ZZP) dan verondersteld in de tarieven;
- Niet volledig vergoede activiteiten waaronder vervoerskosten en niet-declareerbare personeelsinzet voordat er met gemeenten overeenstemming is over de benodigde inzet.
- Weinig risicospreiding doordat XONAR vrijwel volledig afhankelijk is van inkomsten van gemeenten vanuit de Jeugdwet zonder andere financieringsstromen zoals Wet langdurige zorg (Wlz) of Zorgverzekeringswet (Zvw).

Om weer toe te groeien naar een gezonde bedrijfsvoering heeft XONAR een herstelplan opgesteld. Op dit herstelplan en het financieel addendum (zie bijlagen 3 en 4) hebben wij op grond van artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1, eerste lid, onder c Wet open overheid, voor onbepaalde tijd geheimhouding opgelegd omdat deze stukken bedrijfsgevoelige informatie bevatten. Het kan XONAR schaden als deze bedrijfsgevoelige informatie openbaar wordt gemaakt waardoor onevenredige bevoordeling of benadeling kan plaatsvinden binnen de markt. De documenten liggen tot de raadsbehandeling bij de griffie

⁶ Zie [Draaiboek 'Continuïteit Jeugdhulp' | Convenant | Rijksoverheid.nl](#)

ter inzage. Het herstelplan bestaat op hoofdlijnen uit een interne reorganisatie en het afstoten/gecontroleerd overdragen van onderdelen die voor XONAR verlieslatend zijn. Daarnaast wordt een incidentele, financiële bijdrage aan de gemeenten uit Zuid-Limburg gevraagd. Ook wil XONAR graag fuseren met een andere zorgpartij, de Mutsaersstichting, om zo het draagvlak en de weerbaarheid van de organisatie te vergroten. Dit totaalpakket aan maatregelen moet ertoe leiden dat de zorgcontinuïteit voor de jongeren en gezinnen wordt geborgd.

2. Doel van het voorstel

Gemeenten zijn vanuit de jeugdwet verantwoordelijk voor het realiseren van een dekkend zorglandschap in de jeugdhulpregio. Wanneer een jeugdhulpaanbieder, die voor veel jeugdigen in de jeugdhulpregio zorg verleent, in de problemen komt, is het zorgdragen voor de continuïteit van de geleverde zorg een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Ook indien, zoals bij XONAR, de oorzaak van de problemen gezocht moet worden in het eigen handelen. Dit is waarom XONAR een beroep doet op de gemeenten in de regio. Met een incidentele bijdrage vanuit alle gemeenten in de jeugdregio Zuid-Limburg is op korte termijn de zorgcontinuïteit te waarborgen. De bijbehorende acties uit het herstelplan zullen moeten leiden tot duurzaam herstel van de organisatie in 2024.

Onderdeel hiervan is het overdragen van verlieslatende onderdelen zoals Medisch Kinderdagverblijf (MKD), gespecialiseerde dagbehandeling DB Xtra, een deel van de leefhuizen (krimp van ca. 50%) en de deelname aan JENS. Het probleem hierbij ligt binnen de bedrijfsvoering van XONAR en is niet te wijten aan één of meerdere specifieke contracten. De continuïteit van zorg wordt gegarandeerd door andere aanbieders (met zoveel als mogelijk behoud van de relatie behandelaar-cliënt).

Daarnaast krimpt XONAR naar een organisatie met minder managementlagen waarin meer gestuurd wordt op doelmatigheid van zorginzet. Bijlage 6 informeert u over het proces dat doorlopen wordt om continuïteit van zorg te garanderen voor de onderdelen die XONAR gaat overdragen.

Alternatieven

Als de gemeenten in Zuid-Limburg niet bereid zijn tot het doen van de gevraagde incidentele bijdrage dient het volledige zorgaanbod (inclusief professionals, jeugdigen en ouders) overgedragen te worden aan andere zorgaanbieders. Deze zorgoverdracht is een langdurig traject dat waarschijnlijk hogere kosten voor gemeenten met zich meebrengt zonder garanties op zorgcontinuïteit. Een faillissement is dan onvermijdelijk. Daarnaast bestaat het risico dat een deel van het personeel niet behouden blijft voor jeugdhulp terwijl er nu al krapte is op dat vlak.

Bovendien kan het niet verstrekken van een eenmalige financiële bijdrage leiden tot een indeplaatsstelling door de minister van VWS. Het budgetrecht wordt overgenomen. De betreffende gemeente wordt alsnog tot betaling van de financiële bijdrage gesommeerd.

Gezien het bovenstaande is er in het dossier XONAR géén keuze- en beleidsvrijheid.

3. Relatie tot andere beleidsstukken

In 2015 hebben de gemeenten een incidentele subsidie (subsidieregeling Innovatie jeugdhulp) aan XONAR verstrekt van € 1,1 mln. voor het uitvoeren van een innovatieplan om

zo de continuïteit van zorg en infrastructuur bij de decentralisatie naar gemeenten veilig te stellen. Hieraan gekoppeld heeft de Provincie Limburg een bedrag van € 1,3 mln. beschikbaar gesteld ten behoeve van het exploitatietekort 2015.

Eind 2015 heeft XONAR aangegeven niet akkoord te gaan met een generieke tariefskorting van 5% voor 2016 en de verblijfstarieven 2016. Op basis van onderzoek van KPMG in 2016 is de tariefskorting van 5% deels teruggedraaid en is het tarief voor pleegzorg aangepast. XONAR heeft toen ook zelf maatregelen getroffen op het gebied van efficiency en portfoliokeuzes.

4. Duurzaamheid

De incidentele financiële bijdrage is bedoeld voor herstel van de bedrijfsvoering van XONAR. Dit moet leiden tot duurzaam herstel zodat de zorgcontinuïteit geborgd wordt voor jeugdigen en gezinnen.

5. Communicatie/ Participatie

Communicatie

De gemeenteraden van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg zijn c.q. worden geïnformeerd in gezamenlijke raadsbijeenkomsten in februari en juli 2023.

XONAR verzorgt de communicatie naar de jongeren/gezinnen die bij XONAR in zorg zijn, naar het eigen personeel en naar verwijzers en andere ketenpartners.

Samenwerking

De 16 gemeenten in Zuid-Limburg hebben in het proces intensief samengewerkt met XONAR, de aangestelde regievoerder en de Jeugdautoriteit in het kader van het draaiboek zorgcontinuïteit.

6. Financiën

In totaliteit verzoekt XONAR de jeugdhulpregio Zuid-Limburg om een incidentele financiële bijdrage van max. € 8,0 mln. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

a. Friciekosten:	€ 1,9 mln.
b. Reorganisatiekosten:	€ 2,4 mln.
c. Transitiekosten personeel:	<u>€ 3,7 mln.</u>
Totaal regio Zuid-Limburg	€ 8,0 mln.

Ad a. De hulpvormen Medisch Kinderdagverblijf (MKD) en gespecialiseerde Dagbehandeling (DB Xtra) en een aantal kleinere onderdelen zijn voor XONAR structureel verlieslatend en worden daarom overgedragen. Daarnaast wordt een deel van de leefhuizen afgestoten. Tijdens de overgangperiode (geen nieuwe instroom) is er sprake van leegstand door onvolledige bezetting. De kosten om de continuïteit van zorg voor de bestaande cliënten tijdens deze 'leeglooperperiode' te borgen bedragen € 0,8 mln. voor MKD, € 0,5 mln. voor DB Xtra en € 0,6 mln. voor de leefhuizen.

Ad b. De reorganisatiekosten bestaan voornamelijk uit inzet van externe expertise voor het opstellen van het herstelplan zoals de interim-bestuurder, juridische en financiële expertise.
Ad c. Transitiekosten af te bouwen en over te dragen personeel (in totaal ca. 131 FTE). Om personeel dat afscheid moet nemen van XONAR te behouden voor de sector wordt

samengewerkt met andere jeugdhulpinstellingen in de regio met als doel personeel zoveel mogelijk te behouden voor de sector.

De bijdrage wordt aan XONAR verstrekt op basis van gerealiseerde kosten waarbij deze het genoemde maximum van € 8 mln. niet mogen overschrijden. Hierop zal een voorschot verstrekt worden van 60%. Vaststelling van de definitieve bijdrage vindt plaats op basis van een accountantsverklaring. Eventuele meeropbrengsten uit de verkoop van vastgoed worden hierbij in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Het verstrekken van de bijdrage aan XONAR door gemeenten vindt plaats onder strikte nadere voorwaarden die schriftelijk worden vastgelegd. Zo dient er voor 1 januari as. een geactualiseerde begroting door XONAR te worden ingediend incl. meerjarenbegroting, productenraming en onderhoudsplan. Op de uitvoering van het herstelplan vindt monitoring plaats conform het monitoringsplan (bijlage 5).

Conform het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp is de verdeelsleutel voor de bijdrage van de 16 gemeenten vastgesteld op basis van het aantal jeugdigen in zorg per peildatum 1 juli 2022. Deze peildatum is vastgesteld toen bekend werd dat er sprake zou zijn van een herstelplan en een mogelijke financieringsvraag. De verdeling over de gemeenten is op basis van deze verdeelsleutel als volgt:

Maximale bijdrage per gemeente o.b.v. verdeelsleutel # cliënten in zorg per 01-07-2022:

	# cliënten	% aandeel	gevraagde steun € 8,0 mln.
Beek	38	1,93%	€ 154.472
Beekdaelen	54	2,74%	€ 219.512
Brunssum	34	1,73%	€ 138.211
Eijsden-Margraten	24	1,22%	€ 97.561
Gulpen-Witterm	13	0,66%	€ 52.846
Heerlen	634	32,22%	€ 2.577.236
Kerkrade	187	9,50%	€ 760.163
Landgraaf	170	8,64%	€ 691.057
Maastricht	382	19,41%	€ 1.552.846
Meerssen	21	1,07%	€ 85.366
Simpelveld	16	0,81%	€ 65.041
Sittard-Geleen	257	13,06%	€ 1.044.715
Stein	60	3,05%	€ 243.902
Vaals	16	0,81%	€ 65.041
Valkenburg aan de Geul	31	1,58%	€ 126.016
Voerendaal	31	1,58%	€ 126.016
Eindtotaal	1.968	100,00%	€ 8.000.000

Het aandeel van Meerssen bedraagt max. € 85.366. Dit bedrag brengen we onder in een voorziening ten behoeve van het herstel voor XONAR.

Naast deze kosten heeft de regio Zuid-Limburg ook extra kosten gemaakt om te komen tot het herstelplan bij XONAR. Er is extra financiële capaciteit ingezet, een onafhankelijk regievoerder aangesteld (als onderdeel van het te volgen draaiboek continuïteit jeugdhulp), juridisch advies ingewonnen en geïnvesteerd in de bestuurlijke en ambtelijke afstemming tussen de 16 gemeenten. Ook zullen tot en met september 2025 nog kosten worden

gemaakt voor de monitoring van de uitvoering van het herstelplan. De totale kosten van deze inzet worden geraamd op € 400.000. Voor de gemeente Meerssen is de bijdrage € 15.985. Dit bedrag van € 15.985 wordt bijgeraamd bij de uitvoeringskosten Jeugd.

De dekking van bovengenoemde bedragen komt uit het positieve begrotingsaldo 2023.

7. Evaluatie

Met de financiële bijdragen van de gemeenten in Zuid-Limburg is XONAR in staat om het herstelplan uit te voeren en toe te groeien naar een rendement van minimaal 2% waarmee fluctuaties in de omzet binnen de reguliere bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen. Gemeenten hebben bij de financiële bijdrage een aantal randvoorwaarden gesteld waaraan uitvoering zal worden gegeven:

- De Jeugdautoriteit onderschrijft de gekozen koers voor het uitvoeren van het herstelplan (zie bijlage 7);
- Structurele monitoring van de uitvoering van het herstelplan en de bedrijfsvoering van XONAR op basis van een geactualiseerde meerjarenbegroting (incl. productenraming en onderhoudsplan) en periodiek door XONAR aan te leveren voortgangsinformatie die wordt voorgelegd aan gemeenten en de Jeugdautoriteit. (zie bijlage 5). Transparantie is nodig om met vertrouwen aan herstel te werken;
- Instemming bij het functieprofiel van de nieuwe bestuurder van XONAR zoals dat door de Raad van Toezicht zal worden opgesteld en advies bij de uiteindelijke benoeming;
- De Jeugdautoriteit neemt kennis van de onderzoeksvragen en uitkomst van het zorgvuldigheidsonderzoek (due diligence) naar een mogelijke fusie van XONAR met de Mutsaersstichting. Als de situatie daar aanleiding toe geeft zal de Jeugdautoriteit interveniëren. Daarnaast is er afhankelijk van de fusievorm toestemming van gemeenten nodig om bestaande contracten over te laten gaan op de gefuseerde organisatie. Gemeenten kunnen hier (redelijke) voorwaarden aan verbinden;
- Daarnaast zal periodiek bestuurlijk overleg met XONAR gevoerd worden door een vertegenwoordiging van de 16 gemeenten waarbij de financiële stand van zaken en de voortgang van het herstelplan besproken worden.

Als onderdeel van het herstelplan gaat XONAR een aantal onderdelen overdragen naar andere zorgaanbieders. Er wordt een kernteam opgesteld dat dit proces zal begeleiden. Met ouders/verzorgers van de cliënten van XONAR wordt gekeken wat het beste is voor hun kind en worden afspraken gemaakt voor eventuele zorgoverdracht naar een andere zorgaanbieder. Het uitgangspunt hierbij is dat de relatie tussen behandelaar en cliënt zoveel als mogelijk behouden blijft zodat de vertrouwensrelatie die onderdeel uitmaakt van een hulpverleningstraject in stand blijft. De uitfasering van de af te stoten onderdelen moet gereed zijn voor 1 januari 2024.

Meerssen, 27 juni 2023

Burgemeester en Wethouders van Meerssen

Raad 21-09-2023: Het amendement is met 16 stemmen voor en 0 stemmen tegen unaniem aangenomen.

De griffier,

5.1.2e

AMENDEMENT

Betreffende Raadsvoorstel Herstelplan Xonar

De Gemeenteraad van Meerssen in vergadering bijeen op donderdag 21 september 2023.

Constaterende dat:

- Xonar een eenmalige bijdrage van max. 8 miljoen euro heeft gevraagd aan de zestien Zuid-Limburgse gemeenten zodat zij voort kan bestaan;
- het aandeel dat gemeente Meerssen hierin wordt geacht bij te dragen max. € 85.366,= betreft;
- daarnaast de regio Zuid-Limburg extra kosten heeft gemaakt om te komen tot het herstelplan bij Xonar en dat de totale kosten hiervan op € 400.000,= worden geraamd;
- voor de gemeente Meerssen het aandeel in deze extra kosten € 15.985 bedraagt dat bovenop de gevraagde max. € 85.366,= komt.

Overwegende dat:

- 1 Xonar in de problemen is gekomen door de slechte bedrijfsvoering van bestuurders waarvan de gemeenten nu worden geacht die te verhelpen middels een financiële bijdrage;
- 2 de financiële bijdrage gemeenschapsgeld betreft waarmee we zorgvuldig mee om dienen te gaan;
- 3 het verkopen van een deel van het vastgoed van Xonar onderdeel is van het herstelplan waarmee Xonar winst kan maken;
- 4 een deel van deze winst ingezet wordt voor onderhoud van het resterend vastgoed.

Besluit:

In het voorliggende Raadsvoorstel Herstelplan Xonar het door de gemeenteraad te nemen besluit -bij beslispoint 1- aan te vullen met de volgende voorwaarden:

1. De voorwaarde dat de financiële bijdrage gebruikt dient te worden voor herstel van de bedrijfsvoering zodat de zorgcontinuïteit veilig gesteld kan worden.
2. De voorwaarde dat de financiële bijdrage niet besteed dient te worden aan onnodige of exorbitant hoge juridische en consultancy kosten.
3. De voorwaarde dat het onderhoud van het resterend vastgoed het noodzakelijk onderhoud moet betreffen (voldoen aan eisen wet- en regelgeving) en geen nieuwe projecten moet inhouden zoals verduurzaming of het herschikken van parkeerplaatsen.

4. De voorwaarde dat Xonar de resterende winst na onderhoudsaf trek inzet om een deel van het herstelplan zelf te bekostigen i.p.v. de gemeenten.
5. De voorwaarde dat kosten die Xonar nog moet maken en betaald moeten worden uit de pot van € 8 miljoen eerst ter goedkeuring aan het monitoringsoverleg worden voorgelegd.
6. De voorwaarde dat de gemeenteraad frequent een terugkoppeling krijgt van de gemaakte kosten.
7. De voorwaarde dat eventuele winst die Xonar overhoudt aan de verkoop van een deel van het vastgoed na het noodzakelijk onderhoud terugvloeit naar de gemeenten.
8. De monitoringsoverleggroep uit te breiden met een externe financiële controler.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA-fractie:

5.1.2e

Agnes Jonkhout

5.
1.
2e

5.1.2e

Jack Aarts

Raad 21-09-2023: De motie is met 14 stemmen voor
en 2 stemmen tegen aangenomen. (Zie
De griffier, 5.1.2e bijlage hoofdelijke stemming).

MOTIE XONAR

De raad in vergadering bijeen op 21 september 2023,

Gelezen het raadsvoorstel herstelplan Xonar;
Gehoord de beraadslaging over dit onderwerp,

Overwegende:

1. dat door vrijwel niemand de stelling wordt bestreden dat de financiële problemen veroorzaakt worden door een niet adequate bedrijfsvoering in de voorbije jaren,
2. dat de directie (c.q. Raad van Bestuur) van de stichting Xonar en de Raad van Toezicht zeker als eersten verantwoordelijk zijn voor dit onderdeel van het management van deze organisatie;
3. dat de Raad pas hedenavond kennis heeft kunnen nemen van de juridische adviezen over de mogelijkheden van het al dan niet aansprakelijk stellen voor dit wanbeleid van de bestuurders van de directie en de Raad van Toezicht van Xonar;
4. dat daaruit blijkt dat de kans van slagen van zo'n aansprakelijkstelling niet eenvoudig maar ook niet onmogelijk zal zijn;
5. dat het belang van zo'n aansprakelijkheidsstelling ook bij niet slagen toch van een grote symbolische betekenis kan zijn;
6. Dat het vanuit de financiële verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen op wie nu een beroep wordt gedaan een verdere verkenning gewenst is bij de overige gemeentebesturen naar hun bereidheid om gezamenlijk zo'n procedure op te starten, omdat het voor Meerssen niet zinvol is om dit alleen te doen;

BESLUIT:

Het College van Burgemeester en Wethouders op te dragen

1. om bij de andere deelnemers aan deze financiële ondersteuningsactie steun te vragen voor een gezamenlijke actie om mogelijk tot een aansprakelijkheidsstelling te komen van de bestuurders van Xonar in de directie en de Raad van Toezicht;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie BRUG-M:

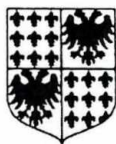
5.1.2e

Mr Gerrit van der Bijl

Raad 21-09-2023: Motie Xonar

De griffier,

5.1.2e

GEMEENTE

MEERSSEN

Hoofdelijke stemming over ~~raadsvoorstellen~~ / moties / ~~amendementen~~

Raadslid	Fractie	Voor	Tegen
Jack Aarts	CDA	✓	
Jacques Arntz	BRUG-M	✓	
Hamza Bamohamed	Lokaal DNA	✓	
Gerrit van der Bijl	BRUG-M	✓	
Hay Dolmans	Lokaal DNA	✓	
René Gerards	BRUG-M	✓	
Tiny Gorissen	BRUG-M	✓	
André Gruyters	Het Origineel	✓	
Maurice Habets	Lokaal DNA	✓	
Björn Hendriks	Lokaal DNA	—	—
Agnes Jonkhout	CDA	✓	
Frank Lam	BRUG-M	✓	
Gea Meijers	Kijk!!!		✓
Andreas Pohle	Kijk!!!		✓
Nicole Ramakers	Lokaal DNA	✓	
Stan Schrouff	Lokaal DNA	✓	
Bert Ummels	Lokaal DNA	✓	
Totaal		14	2

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gedeeltes geanonimiseerd op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:

Art. 5.1 lid 2 onderdeel e

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon instemt met openbaarmaking

Pagina('s): 1 10 11 12 13